

Heinz-Kühnildungswerk

Seminar: Democratisering van de grens - nieuwe ideeën over euregionale samenwerking

Maastricht/Aachen, 17.01.2016

Geachte heer/mevrouw,

Europa bevindt zich in een fundamentele crisis. Het idee van een 'ever closer union' raakt als gevolg van de eurocrisis, de vluchtelingenproblematiek en de versterkte opkomst van anti-Europese bewegingen en partijen steeds verder in de verdrukking. Het eertijds ontwikkeld idee van een 'grenzeloos Europa' moet wijken voor nieuwe begrenzungen: politiek, economisch en cultureel.

Ook in de Euregio Maas-Rijn en de euregio Rijn-Maas noord stagneert het Europese ideaal in de dagelijkse praktijk. De historische gegroeide grenzen zijn op grond van taal en cultuur niet geslecht. De doorlaatbaarheid van de grenzen kan men echter beter benutten en verder uitbouwen. Bij de burgers en hun organisaties in de grensregio's - de Zivilgesellschaft - is er zoals altijd een grote bereidheid om de binnengrenzen te overschrijden en creatief 'zu überwinden'.

Het Heinz-Kühn-Bildungswerk en de Deutsch-Niederländische-Gesellschaft zu Aachen organiseren een seminar voor ca. 100 burgers, die grensoverschrijdend actief zijn. Het doel van het seminar is: het formuleren en genereren van sprankelende en onconventionele ideeën ter versterking én verdieping van de economische en sociaal-culturele cohesie aan de Duits-Nederlandse grens.

We willen de grens democratiseren. De op het seminar verworven beginselen, inzichten en sparkelende ideeën zullen moeten leiden tot een zeer concreet actieprogramma dat gedragen wordt door alle aanwezigen. De aanwezigen zullen in dit kader discussiëren over meer inspraak en directe democratie. Het idee is om met ca 100 burgers is een eerste stap te zetten in de richting van meer directe democratie en burgerparticipatie. Ook zal er discussie plaatsvinden over een gemeenschappelijk grensoverschrijdend kies- en budgetrecht. Het gaat om de vraag: kunnen we de bestaande structuren verder ontwikkelen of is er behoefte aan iets nieuws?

De resultaten worden zullen worden opgenomen in een actieprogramma en in juni 2016 worden aangeboden worden aan de regering van de deelstaat Nordrhein Westfalen en aan het Provinciebestuur van Limburg. Wir sind die euregianer!

Vrijdag 4 maart 2016: Bibliotheek Klooster Wittem

14.00-14.30: Introductie en opzet van het seminar: Dieter Rehfeld voorzitter DNG

14.30-16.00: Inleidingen en podiumdiscussie over de actuele situatie inzake de grensoverschrijdende samenwerking door

- Dr. Marcus Optendrenk (CDU MdL),
- Dr. Jürgen Linden (lid van het DNG Curatorium)
- Drs. Siebo Janssen MA (Heinz-Kühn-Bildungswerk, politicoloog/historicus)

16.30-18.00: Voorbereiding van de thematische discussie voor de bijeenkomst op zaterdag
Thema's (zie bijlage 1):

- Grensoverschrijdende media en communicatie
- Bildung en euregionaal burgerschap
- Democratisering van de grens – een Euregioparlement?
- Grensoverschrijdende gemeentelijke samenwerking

Zaterdag 5 maart 2016: Bibliotheek Klooster Wittem

10.00-10.30: Inleidende lezing door Drs. Siebo M. H. Janssen MA (Heinz-Kühn-Bildungswerk)

10.30-12.30: Lezing door Geert Van Istendael¹ over het onderwerp: Europese integratie en grensoverschrijdende samenwerking. Aansluitend discussie.

12.30-13.30: Lunch

13.30-15.00: Vier parallelle discussie in vier werkgroepen (zie bijlage 1) over:

- Grensoverschrijdende media en communicatie
- Bildung en euregionaal burgerschap
- Democratisering van de grens – een Euregioparlement?
- Grensoverschrijdende gemeentelijke samenwerking

15.00-16.30: Afsluitende discussie over de resultaten van de vier werkgroepen en evaluatie van het seminar.

¹ Geert Van Istendael publiceerde o.a. 'Mijn Nederland'. Uitgeverij Atlas-Contact (maart 2005,382 pag.) en 'Mijn Duitsland'. Uitgeverij Olympus (oktober 2010, 461pag.).

Aanmelding

Er kunnen slechts ca 100 personen - evenwichtig gespreid over Nordrhein Westfalen en Nederlands Limburg - deelnemen aan het seminar.

Wij nodigen u uit om aan beide dagen deel te nemen. Indien u slechts één dag wilt komen, dan is dit mogelijk. U dient dan aan wel duidelijk aan te geven op welke dag u komt. Geef ook op aan welke werkgroep (nr. 1 t/m 4) u wilt deelnemen. Gelieve zich vóór 20 februari op te geven bij ger.essers@dng-aachen.eu. Mail ons uw naam, volledig adres, welke dag of dagen u wilt komen en het nummer van werkgroep (zie bijlage1).

Bij deze nodigen wij u uit om deel te nemen aan het seminar. Ter bekostiging van de lunch/koffie enz. vragen wij u een bijdrage van € 10 betalen. Jongeren/studenten kunnen gratis deelnemen. Wij verzoeken u vriendelijk het bedrag van € 10 over te maken op het banknummer van de Deutsch-Niederländische-Gesellschaft bij de Sparkasse Aachen • Kto.Nr.: 428003 • BLZ.: 390 500 00 • IBAN: DE68 3905 0000 0000 428 003 • BIC: AACSD33.

Routebeschrijving

Het Klooster Wittem is gelegen aan de Wittemer Allee 32 , 6286 AB Wittem. Vanaf Aken en Maastricht te bereiken met buslijn 50. Ruime parkeerplaats op locatie aanwezig. De lezing vindt plaats in de bibliotheek. Deze is te bereiken via het pad, dat rechts langs het hotel De Roode Leeuw loopt, naar de achterkant van het complex.

Financiële ondersteuning

Deze conferentie wordt mogelijk gemaakt dankzij een financiële ondersteuning van [Connect Limburg](#) en het [Duitsland instituut](#) van de Universiteit van Amsterdam.

Informatie

Voor vragen over de inhoud	Voor vragen over de organisatie
Heinz-Kühn-Bildungswerk Drs. Siebo Janssen MA E-Mail: smhjanssen@t-online.de www.heinz-kuehn-bw.de	Deutsch Niederländische Gesellschaft zu Aachen Dhr. Ger Essers E-Mail: ger.essers@dng-aachen.eu www.dng-aachen.eu

Bijlage 1

1. Grensoverschrijdende media en communicatie

Moderator: Claudia Zimmermann

De media zijn essentiële multipliers voor de vorming van een euregionale identiteit. Hoe dient een euregionale mediastrategie er uit te zien? Welke kansen hebben de euregionale media op de mediamarkt? Kan bijvoorbeeld de Duits-Franse omroep Arte model staan voor een euregionale zender? Wat verwachten wij van Euregioradio? En dan is er nog het idee van een moderne euregionale jeugd- en scholierenkrant! Om de taalgrens te overschrijden is het essentieel elkaars buurtaal te leren. Welke concrete en sprankelende ideeën hebben we over grensoverschrijdende communicatie?

2. Democratisering van de grens: euregioparlement

Moderator: Siebo Janssen

Teveel beslissingen met gevolgen voor de grensregio's worden genomen door (inter) nationale instituties, die vaak ver af staan aan de dagelijkse werkelijkheid en problematiek van de euregio. De positie van de euregio zou versterkt kunnen worden een door de bevolking van de euregio zelf gekozen parlement met wetgevende en budgettaire bevoegdheden. Hoe zou een er een werkzame structuur voor een euregioparlement gecreëerd worden en hoe kan de ontwikkeling euregionale politieke partijen en bestuursstructuren gestimuleerd worden? Is een eigen parlement voor de euregio wel noodzakelijk of kan volstaan worden met de huidige besluitvorming op nationaal en regionaal niveau?

Wij zijn van mening dat een euregioparlement zonder budget is geen parlement is. Een euregioparlement zou dus moeten kunnen beschikken en beslissen over de interreg-middelen en over nationale en Europese budgetten. Welke concrete en sprankelende ideeën hebben wij over de democratisering van de Nederland-Duitse grens?

3. Bildung en euregionaal burgerschap

Moderator: Monique Quint

Het ontwikkelen van het euregionaal burgerschap is van groot belang voor de burgers in de grensregio's. Kennis van buurtalen (verplicht?), geschiedenis, geografie en politieke structuren van de euregio is essentieel. Het onderwijs speelt daarbij een zeer grote rol. Uitwisseling van leraren, scholieren en studenten is essentieel. Dat geldt ook voor grensoverschrijdende practica, studie- en beroepskeuzewerk, stages en studeren. Een krachtige euregio heeft behoefte aan een scholings- resp. vormingsinstituut waar scholing en wetenschappelijk onderzoek op het terrein van de geschiedenis, cultuur, recht, buurtalen en bestuurskunde van de deelnemende regio's en landen plaatsvindt. Een euregionaal instituut dat een bijdrage levert aan de verdere ontwikkeling van de euregio. Sinds kort bestaat in Maastricht het instituut voor grensoverschrijdende en euregionale samenwerking en mobiliteit (ITEM UM).

Welke concrete en sprankelende ideeën hebben wij over educatie und wetenschap als het gaat om de versterking van het euregionaal burgerschap?

4. Gemeentelijke samenwerking: euregionale Hanze

Moderator: Norbert Bude

Van groot belang is de samenwerking tussen de Nederlandse en Duitse gemeenten. Van de grote gemeenten kan men verwachten zij de bestuurlijke kracht en verantwoordelijkheid hebben om samen met de grotere buurgemeenten een 21-eeuwse euregionale Hanze te vormen, waarvoor de ligging midden in Europa het bindmiddel is. Deze euregionale Hanze heeft o.a. tot taak: het bevorderen van het onderlinge grensoverschrijdend openbaar vervoer, het stimuleren van grensoverschrijdend werken en ondernemen, oprichten van samenwerkingsplatform van hoger onderwijs, initiëren euregionale museumkaart, cultuurfestivals, lobbyen bij de nationale en Europese overheden, enz. En wat te denken van: een euregionaal voetbaltoernooi ('Limburg tegen NRW'), songfestival enz.? Bij kleinere gemeenten denken we aan stedenbanden ter ondersteuning van scholen en verenigingen enz.

Welke concrete en sprankelende ideeën hebben wij over stedelijke en gemeentelijke samenwerking?